

Poëzie van de daklozen

Dit werk begint bij de meest permanente gebruikers van het publieke interieur, de daklozen. Na zwervende observaties (2013) door verschillende Europese steden vatte ik hun overlevingsstrategie.

*Ze zwerven, ze gaan langzaam door het ritme van de ruimte.
Ze bewandelen een traject van aanwezige ruimte.*

*De dominante regels van het publieke interieur¹ verjagen hen in de wandeling.
Ze worden dynamisch.*

*Ze gebruiken en omheinen de plekjes van het publieke.
Ze vinden territorium binnen en buiten. In functieruimtes en ruimtes om door te stromen².*

Ze bezitten het niet-hebben, en daarom bezitten ze vrijheid. Om de ruimte te lezen³ op hun eigen en subjectieve manier.

¹wetten, regels en tijdstippen

² zoals wasserettes, bibliotheken en stations

³ de banken worden bedden, rioolputten worden kasten

In het reflectiemodel wil ik het wonen zonder huis expliciet maken in een ruimte. De oerherinnering aan het huis als archetype van bescherming en veiligheid vormt de basis. Dit is de generator van de verbeelding. Daklozen gaan op zoek naar het huis in de stad. Het vertrekpunt voor het model is een mentale reconstructie van de ouderlijke woonst van een dakloze die ik ontmoette. Ik reconstrueer de voor hem betekenisvolle ruimtes. De buitenstructuur van deze heropgebouwde ruimte, ontstaan vanuit de herinnering van de dakloze, vormt nu een frame voor de verbeelding.

De binnenruimte met zijn huiselijke objecten wordt ontdaan van alle functies. De kast, de tafel en de haard worden holtes en volumes. De functionaliteit verdwijnt, er blijft enkel een herinneringsbeeld over. Het grijze en solide membraan vertaalt het beeld verder door in zijn functieloze verschijning. De afwezigheid dringt doorheen het vertrouwde. De binnenruimte heeft de huiselijkheid verloren. Het dak is verdwenen, ook in de gestolde herinnering zijn we dakloos.

De buitenschil van de opgebouwde ruimte neemt vormen en structuren aan die vrij geïnterpreteerd kunnen worden. De schil vormt nissen, hoeken, bescherming en rugdekking. Dit zijn de stedelijke structuren waar het wonen

---

van de dakloze zich in verschuilt. De intimiteit en de veiligheid van de oorspronkelijke binnenruimte wordt in de buitenschil tegengegaan door het spiegelbeeld, de negatieve ruimte van thuisloosheid en vervreemding.

De maten van de werkelijkheid zijn verschaald in het model. Een verwijzing naar een vervormde realiteit en dimensionering in herinneringen. En een referentie naar de subjectieve ruimtes en objecten van de stad, niet op mensenmaat, maar waarmee daklozen hun basisbehoeftes invullen.

---

bronnen:

Bachelard, G. (1994). *The Poetics of Space*. Massachusetts: Beacon Press.

Vidler, A. (1992). *The Architectural Uncanny*. Massachusetts: The MIT Press.